

Utrecht 100% sociaal

Verkiezingsprogramma SP Utrecht

2014 – 2018

Inhoud

Utrecht 100% sociaal	3
Meer werk en economische groei.....	4
Eerlijk delen en armoede bestrijden	5
Betaalbaar wonen	6
Voor mooie en veilige buurten.....	8
Voor een groene stad.....	9
Beter onderwijs en meer cultuur	11
De zorgzame stad	13

Utrecht 100% sociaal

De kabinetten Rutte I en II hebben aan het Utrechtse college een trouwe bondgenoot gehad. De coalitie van GroenLinks, PvdA en D66 heeft de thuiszorg vermarkt, het buurtwerk afgebroken en van het stationsgebied een eeuwige bouwput gemaakt. En net als in de landelijke politiek is de gemeente de belangen van het midden- en kleinbedrijf en studenten aan het verwaarlozen. Het ontbreekt aan verstandig beleid om lokale bedrijvigheid te stimuleren, zodat jongeren een stageplek vinden en de werkloosheid bestreden wordt.

We hebben nieuwe politiek nodig: sociaal, groen en menselijk. Minder megaprojecten en meer aandacht voor zorg, onderwijs, economie en veilige buurten. Liever dan een nieuwe prestigebibliotheek zorgt de SP voor wijkpunten waar Utrechters hun boeken kunnen halen en brengen. En liever dan dure handelsreizen van het college naar Azië bekijken we hoe we Utrechtse ondernemers kunnen ondersteunen.

De SP wil een gezellige stad waar cultuur in buurten en de binnenstad niet verstikt wordt door de molensteen die Muziekpaleis heet. We willen het oude Tivoli behouden voor muziek en theater en meer aandacht voor muziek, theater en dans in de wijken. De thuiszorg organiseren we kleinschalig, met goede arbeidsvoorwaarden voor het personeel en een vaste hulp voor ouderen en gehandicapten.

We willen veiligere buurten, meer blauw op straat en belangrijke wijkvoorzieningen zoals buurthuizen openhouden. bij overlast en geweld in de buurt grijpen we eerder en harder in.

De stad is van ons allemaal, daarom verdelen we de lasten eerlijker. 80% van de Utrechters is beter af als we de lasten eerlijker delen. Bestuurders die niet dienstbaar zijn aan de mensen, maar de stad als podium voor hun glanzende carrière zien, hebben in Utrecht niets te zoeken. Het is mooi geweest met stadsbestuurders die zichzelf verrijken, vrije media de mond snoeren en businessclass de wereld overvliegen. De SP wil eerlijke politiek, vrij van baantjesjagerij en graaierij.

En als er bespaard moet worden dan doen we dat op plekken waar dat kan. Zo sluiten we overbodige wijkkantoren waar wel plek is voor beleidsambtenaren, maar niet voor een loket voor burgers. Daar waar het kan besparen we op dure prestigeprojecten als het Muziekpaleis en andere kostenknallers die wellicht de roem van bestuurders, maar niet de stad vooruit helpen.

Utrecht heeft nieuwe energie en praktisch idealisme nodig. Geen prestigepolitiek van zogenaamd linkse plucheplakkers, maar handen uit de mouwen voor goede zorg, cultuur, veiligheid en groen. Utrecht is toe aan iets nieuws. Aan nieuwe politiek, sociale politiek en eerlijke politiek.

Meer werk en economische groei

De SP wil investeren in meer werk voor Utrechters die nu werkloos thuis zitten. In de industrie, dienstverlening en in het MKB willen we zorgen voor meer banen. 95% van de bedrijven behoort tot het midden- en kleinbedrijf. Toch krijgt het MKB – en de mensen die daar werken – niet de aandacht die het verdient. Werknemers krijgen meer zekerheid, bijvoorbeeld door bij aanbestedingen voor goede arbeidsvoorwaarden te zorgen.

Onze voorstellen:

- Gemeentelijke aanbestedingen knippen we op, zodat kleine en middelgrote bedrijven een eerlijke kans krijgen.
- Er komt meer ruimte voor winkels, dienstverleners en kleine bedrijven in de buurt.
- Jeugdwerkloosheid pakken we aan door het creëren van stages en werkplekken, ook bij de gemeente zelf.
- Er komt een maximum van 12 koopzondagen per jaar, om kleine ondernemers te beschermen.
- Er komen weer conciërges op scholen.
- We creëren extra banen met het renoveren en isoleren van de Utrechtse sociale huurwoningen.
- Er blijft een eigen, gemeentelijke sociale werkplaats.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld en voldoet aan de aanname van minimaal 5% van haar medewerkers met een beperking.
- In aanbestedingen wordt de toepassing van cao's geëist, ook bij onderaannemers.
- We bestrijden discriminatie van werkzoekenden, bijvoorbeeld van allochtonen en ouderen. Bedrijven die zich hier schuldig aan maken, worden hard aangepakt.
- Wie via een gemeentelijk traject aan het werk gaat, krijgt een aanvulling op zijn of haar uitkering tot aan het minimumloon.
- De flexibilisering van de arbeidsmarkt wordt aangepakt. We willen zekerheid voor flexwerkers, bij gemeente en bij bedrijven.
- Mensen met een tijdelijk contract en zelfstandigen zonder personeel (zzp-ers) bieden we meer bescherming.

Eerlijk delen en armoede bestrijden

Door de crisis is de armoede in Utrecht opnieuw gestegen. 6000 Utrechters zijn werkloos, 9000 Utrechters zitten in de bijstand. Een toenemend aantal kinderen groeit op in armoede. De SP wil armoede bestrijden en de gemeentelijke lasten op een eerlijke manier opbrengen. Goede schuldhulpverlening is nodig om te voorkomen dat mensen met grote en kleine schulden steeds verder in de problemen komen. De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten: we zetten in op een andere wijze van lokale lastenheffing, waarmee ieder gezin met een woning van minder dan 300.000 euro erop vooruit gaat, met een gemiddelde van 150 euro per jaar. De bijstand dient een stevig vangnet te zijn voor iedereen die dat nodig heeft.

Onze voorstellen:

- Het maximale budget op de U-pas wordt losgelaten en deze is beschikbaar voor iedereen tot 125% van het sociaal minimum.
- Bijstandsgerechtigden hebben een sollicitatie- en reïntegratieplicht. Vrijwilligerswerk kun je niet verplichten en trajecten voor bijstandsgerechtigden moeten leiden tot vast werk, in plaats van verdringing op de arbeidsmarkt door werken zonder salaris.
- Het is belangrijk dat de schuldhulpverlening toegankelijk is, ook voor mensen met relatief kleine schulden. De wachtlijsten voor schuldhulpverlening worden opgelost.
- We bieden mensen met (dreigende) financiële problemen praktische ondersteuning, om te zorgen dat zij optimaal gebruik maken van inkomensvoorziening zoals zorg/huurtoeslag, belastingteruggave en gemeentelijke inkomensondersteuning.
- Fraude met bijstandsuitkeringen wordt hard aangepakt.
- De rioolheffing is nu een vast bedrag voor elke huiseigenaar, even hoog voor een flatje als voor een villa. De SP koppelt de rioolheffing aan de waarde van de woning.
- De onroerendezaakbelasting is de laatste vijf jaar verlaagd. Daar profiteert maar een klein deel van de bevolking van. Daarom draaien we die verlagingen terug.

Betaalbaar wonen

De afgelopen jaren stegen de huren van vrijkomende huizen in Utrecht met bijna 25 procent. De gemiddelde huurprijs ging van 476 naar 579 euro. Het kabinet van PvdA en VVD – gesteund door D66, ChristenUnie en SGP – doet daar nog een schepje bovenop. Corporaties gaan een heffing betalen die uiteindelijk – door middel van extra huurverhogingen – voor rekening van de huurders komt. De SP wil deze trend keren. Wij investeren in betaalbaar wonen, veiligheid en goed onderhoud in de wijken. We verlagen de gemeentelijke belastingen voor 80% van de huishoudens en we pakken huisjesmelkerij aan. Studeren in Utrecht moet toegankelijk blijven; studenten moeten niet afzien van een studie in Utrecht omdat ze geen woning kunnen vinden.

Onze voorstellen:

- We zetten in op lagere huurstijgingen dan het wettelijk maximum.
- Slecht geïsoleerde huizen maken we energiezuiniger. Goed voor de huurder, goed voor de bouwsector en goed voor het milieu.
- We leggen de sloop van goede huurwoningen aan banden.
- De gemeente ziet toe op het onderhoud van het corporatiebezit en legt sancties op bij achterstallig onderhoud.
- De kernvoorraad goedkope woningen mag niet verder dalen.
- De gemeente zet alles op alles om het asociale landelijke huurbeleid terug te draaien.
- Goedkope woningen en grote woningen behouden we voor de doelgroep en worden dus niet verkocht of uit de sociale huur gehaald.
- Om speculatie te voorkomen worden huurwoningen hooguit verkocht als maatschappelijk gebonden eigendom.
- Ouderen die kleiner willen wonen worden niet geconfronteerd met grote huurstijgingen. De huurstijging na doorstroom maximeren we voor hen op 50 euro.
- De gemeente haalt alles uit de kast om het tekort aan woonruimte voor studenten op te lossen. We bouwen zoveel mogelijk kantoorgebouwen om tot studentenwoningen, we benutten locaties die door de crisis voorlopig toch niet bebouwd worden en stimuleren het bijbouwen van studentenwoningen.
- We haken in bij het toekomstige beleid van de Provincie om nog te ontwikkelen kantorenlocaties te schrappen. De gemeente zet zich in om op die vrijkomende locaties extra studenten- en starterswoningen te bouwen.

- Het door de SP geïnitieerde Huurteam dat succesvol wantoestanden in de huursector bestrijdt, krijgt versterking.
- Kamerverhuurders werken met een gemeentelijke vergunning die wordt ingetrokken bij misstanden.

Voor mooie en veilige buurten

De SP wil veilige buurten, meer blauw op straat en belangrijke voorzieningen zoals buurthuizen en bibliotheken openhouden. Bij overlast en geweld in de buurt grijpen we eerder én harder in. Voorzieningen in de buurt breiden we uit. Liever meer servicepunten van de bibliotheek in de buurt dan een onbereikbare megabieb in de binnenstad. Wijkraden kunnen een waardevolle rol spelen als luis in de pels en spreekbuis van de wijk, maar ze mogen geen hobbyclubs zijn van een vaste kleine groep wijkbewoners zonder achterban of mandaat.

Onze voorstellen:

- Gokken en dealen op straat wordt harder aangepakt. En niet zoals eerder gebeurde op de Amsterdamsestraatweg, pas nadat de bewoners en de SP aan de bel hadden getrokken.
- Er wordt extra geïnvesteerd in het beheer van buurthuizen, waar nodig worden bewoners en organisaties geholpen bij het zelf beheren van hun buurthuizen.
- De politie moet zichtbaarder aanwezig zijn in de buurt, door meer uren op straat in plaats van achter de computer. Kennen en gekend worden is het motto.
- In elke wijk moet weer een kleinschalige politiepost terugkomen.
- We steunen vrijwilligers van bewonersorganisaties. Zij zijn de oren en ogen van de wijk en ze vervullen een waardevolle rol bij het betrekken van de bevolking bij de wijkaanpak en het oplossen van problemen.
- De wijkbureaus zijn op dit moment vooral een bureaucratische tussenlaag. Als dit niet snel verbetert, schaffen we ze af en brengen de informatiefunctie onder bij wijkbibliotheken en buurthuizen.
- De gemeente grijpt effectief in wanneer bewoners met asbestproblemen worden geconfronteerd, zoals de afdeling toezicht en handhaving in 2012 deed op aandringen van de SP.
- Er wordt niet bezuinigd op speeltuinen: geen uitkleding van het beheer en geen beperking van openingstijden.

Voor een groene stad

Utrechters zijn trots op hun stad, en terecht. Het is een mooie stad en een stad die ook enorm gegroeid is. We hebben 25% meer inwoners dan in 2001. De SP wil Utrecht schoon en groen houden. Daarom willen we de luchtkwaliteit verbeteren, meer aandacht voor het openbaar vervoer en de grote problemen rondom het parkeren van fietsen oplossen. De stadsparken verdienen meer aandacht, net als de buurten waar nu nog te weinig groen is. Wij willen files bestrijden en automobilisten niet de stad uit pesten. Schijnoplossingen die vervuiling alleen maar verplaatsen - zoals een milieuzone - wijzen we af. We kiezen voor het versterken van de noordelijke randweg om Utrecht en niet voor verbreding van de A27.

Onze voorstellen:

- Het fiets-kernnet wordt zo snel mogelijk uitgevoerd. Het netwerk moet beter aansluiten op bestaande knooppunten.
- We investeren in goede fietsenstallingen en het gebruik van de OV-fiets voor forensen wordt gestimuleerd.
- We gaan van één naar vijf OV-knooppunten om het verkeer in de binnenstad te ontlasten. Het onderliggende openbaar vervoer biedt goede verbindingen tussen deze knooppunten, en vanuit deze knooppunten naar de Uithof.
- De Oosterspoorbaan wordt in ere hersteld, waardoor weer een doorgaande (light)railverbinding mogelijk wordt.
- We leggen géén tram aan door de historische binnenstad, de tramlijn naar de Uithof wordt wél zo snel mogelijk afgerond.
- Qbuzz wordt afgesplitst en een regionaal overheidsbedrijf waarvan de aandelen in handen zijn van de gemeenten en de provincie.
- Om de efficiëntie van het openbaar vervoer te verhogen wordt het tarief buiten de spits verlaagd, voor reizigers tot 12 en vanaf 65 jaar gratis.
- We maken geld vrij voor het terugbrengen van de opgeheven buslijnen 6 naar Hoograven en lijn 14 naar Lombok en de Schepenbuurt.
- De SP kiest voor de aanleg van de verdiepte noordelijke randweg; het geld voor de verbreding van de A27 wordt hiervoor gebruikt.
- De A27 wordt niet verbreed; de maximumsnelheid op de gehele lokale snelwegring (A2-A12-A27-Noordelijke randweg) wordt 80 km/uur.
- Er wordt een goede, maar goedkopere variant van de onderdoorgang onder het Anne Frankplein aangelegd.

- De milieuzone voor personenauto's wordt - vanwege haar geringe effect - niet ingevoerd.
- Bij invoering van betaald parkeren krijgt de buurt het weer voor het zeggen; het draagvlakonderzoek wordt opnieuw ingevoerd.
- De Van Zijstweg wordt niet verbreed voor het autoverkeer.
- Er komen geen nieuwe parkeergarages bij in het stationsgebied.
- Om aan de luchtkwaliteitseisen te voldoen worden door middel van slimme doseerinstallaties aan de rand van de stad files en stagnerend verkeer in de stad voorkomen.
- We stoppen met de staatssteun aan de Jaarbeurs, de Jaarbeurs gaat een eerlijke, flink hogere, erfpacht betalen.
- De kwaliteit van de stadsparken wordt verhoogd door het onderhoud te verbeteren.
- Wijken met weinig groen hebben prioriteit bij het ontwikkelen van groen in de wijk; het plan om het Noordse Park te verbeteren wordt volledig uitgevoerd.
- Het groen langs kanalen, vaarten en rivieren wordt verbeterd en krijgt meer ruimte; zo ontstaan groene vingers de stad uit richting de groene gebieden rond de stad.
- Het groenonderhoud in zelfbeheer wordt door de gemeente ondersteund; het mag geen bezuiniging van het groenonderhoud inhouden, maar een versterking ervan door bewoners erbij te betrekken.
- Vrijwilligersorganisaties op het gebied van (huis)dierenopvang, zoals de Vogelopvang aan het Rotsoord, verdienen steun van de gemeente.
- De gemeente geeft geen vergunning voor circussen met wilde dieren.
- We breiden het netwerk voor stadsverwarming uit.
- Het plan met mega-windmolens op Lage Weide is mislukt. De SP zet in op kleinschalige projecten die wel op draagvlak kunnen rekenen.
- De gemeente zet zich in voor een goede buitenvoorziening voor skaters, op het Kruisvaartterrein of elders in de stad.
- We willen een geluidswal langs de A12 aan de zuidkant van Hoograven.
- We maken serieus werk van haalbare, betaalbare en duurzame technieken voor energieopslag in Lage Weide om 'overloop' aan stroom op te vangen die nu onnodig wegvloeit. (b.v. batterij- of vliegwieltechnieken).

Beter onderwijs en meer cultuur

De SP stemde in mei 2013 als enige voor het openhouden van de Jan Nieuwenhuysenschool in Lombok. Door de sluiting is er geen openbaar onderwijs meer in die wijk en moeten kinderen kilometers verderop naar school. De SP wil, net als kinderen en ouders zelf, dat kinderen in hun eigen buurt naar school kunnen. Daarom zijn we tegen het sluiten van openbare scholen in de wijken. Om achterstanden te voorkomen is de SP voorstander van een centraal inschrijfsysteem voor het basisonderwijs en voorkomen hiermee dat scholen te veel leerlingen met een achterstand krijgen. De SP staat voor (amateur)kunst en cultuur(educatie) voor iedereen, in elke wijk. De bibliotheek hoort thuis in de buurt en niet in een megacomplex in de binnenstad.

Onze voorstellen:

- Er komt een centraal inschrijfsysteem voor basisscholen om achterstand onder kinderen te bestrijden. Plaatsing wordt gebaseerd op de voorkeur van de ouders, de afstand tussen de school en thuis, en de verdeling van leerlingen met en zonder taal- of leerachterstand.
- Niet-gemengde scholen krijgen geen toestemming om uit te breiden voor autochtone leerlingen die buiten hun wijk wonen.
- De gemeente maakt geld vrij voor schoolzwemmen voor alle kinderen, ook in het speciaal onderwijs.
- Leerlingenvervoer houden we overeind. Niet alleen voor kinderen die naar het bijzonder onderwijs gaan, maar voor alle leerlingen.
- We verbeteren het binnenmilieu in scholen.
- De gemeente stimuleert het creëren van stageplaatsen voor jongeren en geeft binnen de eigen organisatie het goede voorbeeld.
- De uitgekilde buurtbibliotheek in Vleuten wordt in ere hersteld. Er komt een wijkbibliotheek in Oost.
- Alle cultuurorganisaties krijgen toegang tot de cultuurframes; Organisaties die de vrije plakplaatsen blijven monopoliseren wordt die toegang ontnomen. Zo komt er weer ruimte voor kleine initiatieven op de vrije plakplaatsen en kan wildplakken worden voorkomen.
- We matigen de tarieven voor cultuureducatie.
- De gemeente staat volop open voor initiatieven in de wijken en stelt gemeentelijke accommodaties tegen betaalbare tarieven beschikbaar.

- Leegstaande panden in winkelgebieden en op bedrijventerreinen komen beschikbaar als broedplaats en expositieruimte voor amateurkunst, als de mogelijkheid daartoe bestaat.
- Tekorten bij molenstenen als het Muziekpaleis wentelen we niet af op het cultuurbudget of onmisbare wijkaccommodaties als Azotod, maar lossen we op binnen de hele begroting.
- Tivoli Oudegracht houdt een culturele bestemming en komt na opening van het Muziekpaleis beschikbaar als broedplaats en laagdrempelige plek voor amateurkunst.
- We scheppen ruimte voor culturele initiatieven, door complexiteit in de regelgeving en onnodige bureaucratie bij het verlenen van vergunningen weg te nemen.

De zorgzame stad

Zorg moet er zijn voor iedereen die dat nodig heeft en mag nooit afhankelijk worden van de dikte van je portemonnee. De SP wil dat de gemeente de verantwoordelijkheid neemt om de groeiende tweedeling in de zorg te bestrijden. De enorme bezuinigingen die PvdA en VVD vanuit Den Haag bij gemeenten over de schutting gooien, worden aangeklaagd en zo sociaal mogelijk opgelost. Wij organiseren de zorg op buurtniveau. Dichtbij de mensen en zonder bureaucratie. Alle Utrechters krijgen toegang tot een gezondheidscentrum in de buurt en we brengen de wijkverpleegkundige terug. We stimuleren de Utrechtse jeugd om te gaan sporten, daarvoor worden wachtlijsten weggewerkt. Daklozen en vluchtelingen zonder papieren krijgen een menswaardige behandeling en opvang als dat nodig is. De SP staat voor menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Wij laten niemand vallen.

Onze voorstellen:

- Of iemand zorg nodig heeft en hoeveel, moet vastgesteld worden door mensen die er het meeste verstand van hebben. Een indicatie kan dus prima door de wijkverpleegkundigen, in samenwerking met de huisarts, gesteld worden.
- Het mantelzorgerscompliment bereikt onvoldoende mensen en is nu een te lage waardering voor de zorg die mantelzorgers verlenen. Wij stellen een mantelzorgtoeslag voor.
- Mantelzorgers worden betrokken bij gemeentelijk beleid op het gebied van zorg. Respijtzorg voor overbelaste mantelzorgers wordt uitgebreid.
- De tarieven voor de Regiotaxi gaan omlaag.
- We investeren in dagopvang en activiteiten voor ouderen en hulpbehoevenden.
- We gaan het sluiten van verzorgingstehuizen tegen.
- We betalen eerlijke tarieven voor de thuiszorg, die kleinschaliger georganiseerd wordt.
- Er komt een einde aan de marktwerking in de zorg. Zorgtaken en welzijnswerk worden niet meer aanbesteed. Er worden convenanten gesloten met zorgaanbieders waarin de best mogelijke zorg en hulp voor een langere tijd wordt geregeld. Hierbij maken kleine aanbieders evenveel kans als grote.
- Bij de jeugdzorg staat het kind centraal. We organiseren de zorg dicht in de buurt, voorkomen het langs elkaar heen werken van instanties en we pakken de wachtlijsten aan. We willen meer gezinshuizen en pleeggezinnen. De overdracht van Provincie naar de gemeente mag pas plaatsvinden als dit goed geregeld is.

- De toegankelijkheid van openbare gebouwen en vervoer wordt voor mensen met een beperking gewaarborgd.
- Er komt een zinvol alternatief voor het wegvallen van de vrijwillige inburgering. Alle Utrechters die daar behoefte aan hebben moeten zich kunnen ontwikkelen via een laagdrempelig aanbod van bijvoorbeeld betaalbare taalcursussen.
- Daklozen uit andere landen en vluchtelingen zonder papieren worden niet aan hun lot overgelaten. De gemeente heeft een zorgplicht; daarom worden er voor deze groepen opvangplekken ingericht.
- Utrecht pakt de regie bij het reguleren van de raamprostitutie in Utrecht en zorgt voor veilige en betaalbare werkplekken.
- Het tegengaan van sociaal isolement wordt prioriteit met het aanbieden van voldoende activiteiten en huisbezoeken.
- Er komt een einde aan de wachtlijsten in de sport.
- Sportverenigingen krijgen meer mogelijkheden zelf geld te verdienen.
- We zetten in op breedtesport, ook als dat ten koste gaat van het stimuleren van topsport